

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конт. почт. владн. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в праю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ш. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИПРИМКА
20 сот.

Діференціяція села на Радянській Україні.

Львів, 21 грудня 1927.

Одною з найважливіших проблем сучасної влади на Україні є проблема села. Під нею треба розуміти не лише і досі комуністами небажане духовне обличчя села, але в далеко більшій мірі все те, що складається на соціально його фізіономію, яка мов є вислідною маеткової диференціяції сільського населення. Нема сумніву, що комуністи намагаються держати постійно руку на чинці всіх проявів сільського життя, а навіть уживають усіх зусиль на те, щоб те життя направити в штучно придумане річище комуністичної доктрини. Не можна твердити, щоб це останнє їм зовсім не вдавалося. До деякої міри вони досягають своєї цілі, бож мають силу, мають владу, але досягнення ці є дуже проблематичної вартості з тієї простої причини, що діються вони за ціну духовного віддалення та яскравого протиставлення більшості села комуністам як таким.

Проблема села, чи радше маеткової його диференціяції була все одною з найважливіших причин народжування опозиційних течій серед самих комуністів. І остання зблукана опозиція Троцького й Зіновєва теж висувала найповажливіші заміти проти офіційної політики партії на селі, зокремаж проти „тодерування“ зростаючого куркульства.

Під впливом замітів опозиції взяли кермувачі кола партії та державні чинники до поважних дослідів над усталенням фактичного стану теперішньої диференціяції села. На території України ця диференціяція відбулася пізніше ніж в інших радянських республіках з тої простої причини, що тут найпізніше закріпився комунізм. І коли на півночі в РСФРР процес революційної, що так скажемо, диференціяції почався ще в 1921 р., коли почато вводити нову економічну політику в життя, то на Україні ще 1922 і 1923 рр. були типовими для періоду воєнного комунізму в земельній ділянці, що проходила під ударним гаслом розкуркулювання.

На основі найповніших даних про диференціяцію українського села*) можна ствердити за весь час революції на Україні ось які явища в соціальному його утворенні: В 1917 р. йшов поділ землі між поодинокими господарствами пропорційно до числа душ кожної родини. В степовому районі випадало тоді на душу пересічної по 2 до 2 і чверть десятини. Це спричиняло часто факти великого скучення землі в господарствах, що мали до викормлення велике число людських одиниць т. зв. ідоків. По 1917 р. стан господарств унагледивався на Степовій Україні аж по кінець 1923 р. ось якими цифрами: до 3 десятини було 13,7 відс. господарств, від 3 до 6 — 26 відс., від 6 до 9 — 23 відс., від 9 до 12 — 15 відс., від 12 до 15 десятини — 9,3 відс., а понад 15 десятин було — 12 відс. Шойно від початку 1924 р. почала партія і державний апарат впливати на деякі зміни в тій диференціяції, а саме в тому напрямі, щоб поділ землі спричинити від орієнтації на душу до орієнтації на двір, тобто госпо-

Пригадка!

Загальні Збори Уповажених „Народної Торговлі“, Краєвого Союзу Споживчого, Кооперативів з відпониальністю уділами у Львові відбудуться в п'ятницю дня 23 грудня 1927 р. в годині 4-тій попол. в салі Т-ва „Сокол“ вул. Руська ч. 20. Порядок дня поданий є в „Господарсько Кооперативному Часописові“ ч. 49 з 7/XII. 1927. Крім цієї офіційної оповістки уповажені фізичних осіб зістали запрошені листами за росписками. Право участі в Загальних Зборах мають від фізичних осіб уповажені, а від господарсько-споживчих кооператив їх легітимовані повновласники.

В дні Загальних Зборів відслужене буде в Преображенській церкві вул. Краківська в год. 9-ій з рана Служба Божа і Панахида за упокій померлих Членів.

1133 3—3

ДИРЕКЦІЯ.

дарство. Сталося це тому, що партія втратила віру в те, щоб всі селяни зрівняти в землекористуванні. Практика показала, що це неможливе. Протягом трьох останніх літ, тобто від 1924 до 1927 р. ми бачимо в Степовій Україні такі відносини серед селянських господарств: перш за все число тих господарств збільшилося в тих літах з 1,473.000 до 1,575.000. Коли в 1924 р. було ледви 4,9 відс. беззасівних господарств, то до 1927 р. зросло воно до 6,4 відс. Найбільший відсоток беззасівних господарств дали бідняцькі господарства від 1 до 2 десятин, найменший середня група господарств від 3—9 десятин. Таким чином бідняцькі господарства ліквідуються, а підносяться умірковані групи від 3 до 9-ти десятин, а далі сильніші групи від 9 до 15 десятин у гору. М. Вольф подає, що коштом бідняків скріпило 72.000 середняцьких господарств, а ті знов виділили споміж себе теж коштом малоземельних 9.500 господарств до вищої, тобто до куркульської групи (понад 15 десятин). Отже він стверджує те явище, про яке ми недавно писали, а саме, що середняки виростають на куркулів.

На Правобережжі картина диференціяції дещо міняється, бо там менше землі. Там відчувають в деяких околицях дуже болючо її нестачу. Перш за все нема тут господарств, що мали б понад 15 десятин землі. Тут за три останні роки і число господарств змінилося дуже мало. В 1924 р. було їх 1,648.000, а в 1927 р. є їх 1,663.000. Число беззасівних господарств виносило в 1924 р. 3 відс., а в 1927 р. виносить уже 5,2 відсотків. Отже на Правобережжі число беззасівних більше ніж на Лівобережжі, а збільшалося воно тут теж коштом малоземельних від 1—2 десятинних господарств. Ті господарства зменшилися на цілих 178 тисяч. Їх коштом скріпилося 141.000 середняцьких господарств (від 3—6

десятинних), а ці знов виділили тим самим коштом зі себе 8.000 господарств до вищої групи, на Правобережжі нібито й кулацької (від 7 до 15 десятинної).

Звідки береться те явище, що малоземельні господарства не сіють своєї землі, хоч і проживають на селі? Береться це звідси, що малоземельні, не маючи змоги вижити зі свого наділу, віднаймають, або й лишають облогом свою землю та йдуть за зарібками до міста. Одне з їхніх родини остають далі на селі, бо їх у місті удержати не можна і примістити нема де.

Тойже Вольф характеризує усі ці явища українського села доволі влучно ось якими словами: „Загальний напрям процесу диференціяції, виявляє одну й ту ж тенденцію в двох різко відмінних районах України — піднесення значної частини бідняцьких господарств вгору до середняцької групи, при повному відході меншої частини їх від сільськогосподарства. Середняки зі свого боку переходять у вищу групу“. Маючи в мініятурі змальовану картину диференціальних процесів українського села, можна собі легко уявити і зростаючу в парі з тими процесами специфічну психіку теперішнього селянина. Він, приворовившись до нових обставин, обставин наскрізь матеріялістичних, теж перенявся матеріялізмом і став типовим доробкевичом. І як партія підходить до всього з наскрізь матеріялістичного становища та нагинає всю свою політику до потреб державного утилітаризму, так село теж підходить до всього з матеріялістичного і утилітарного, але свого власного егоїстичного становища. Наслідком того протиставить воно свої інтереси інтересам держави і комунізму, наслідком того заклаплюється і психічно само в собі та стає загальною, сфінксом для комуністів

свою увагу виборам по лінії банків урядової „санації“. Ось що з того приводу пише паризьський „Роботник“:

„Щоко? востані, старости, команданти поліції закликає „організуватися“ виборчої кампанії, скликають засідання дитячих груп і партій, відбувають якимсь конференції, подвають власники, устійвають конспіратив. Що це має значити? „Офіційні кандидатури“ з тесіа Никитовича III? Поліція розвідники проходять по публичних зібраннях, критично, жуть, галасують. — 100-у тіа, друтаї раї з іміаїа рої. Віаїа одержують виборчі „літратури“ під старостів. Цей і той асоцій державний достоянїк не має на пір часу, бо... „закінчили виборами“.

Отже, як бачимо, в ході підготовки гомінки баденівські вибори, особливо на українсько-білоруській території.

А одночасно — диверсія серед „меншостевих громадянств“. „Санаційно“ урядові чинники звернули свою увагу на двох кількостевих якостевих найсильніших членів блоку, на жидів й українців, змагають до розбиття цих національних груп. По лінії „divide et impera“ висунуто Райха проти Грінбаума в самій сіоністичній організації. Одночасно кдеїться блок „Агуді“ з фолькістами Прилуцького, звернений своїм вістрям проти тих жидів, що йдуть з блоком непольських народів. Також жидівські култи під назиском „санаторів“ висупають проти блоку народів. Та головним змаганням „санації“ й урядових сфер дістатися до „сердеч“ ортодоксних мас. З тією метою відбувається відповідний натиск на рабів. Галицькі ортодокси досі не були політично організовані. Говорилося загально, що проти політичної організації ортодоксів є беззасівний рабін-чудотворець, який противився такій організації з огляду на постанови талмуду. Та видно, що талмуд „санації“ є важливіший від жидівського талмуду. По відомостям польської преси в дні 27. ц. м. має відбутися у Львові зїзд головних галицьких рабів, а саме: белзького рабіна-чудотворця Рокха, краківського рабіна Корніпера та рабів зі Станиславова, Львова і Бродів. Предметом нарад галицьких рабів будуть вибори до сойму і сенату, після чого появиться відновлена відозва до жидівського населення. Не важко додуматися, який буде есенціональний зміст цієї відозви

Аналогічну акцію ведуть польські „санаційні“ й урядові чинники серед українського громадянства. До старої хлібодшні Даниловича і Стовпюка додано новотвір у формі „української всестанової організації“. В парі з тим висунуто московфільську групу Льва Черкаського, віддаючи їй в експлуатацію майно „Нар. Дому“. Колиж скликаний зїзд „утодогової староруської партії“ покінчився лєчною овацією, постановили „санатори“ погодити обі конкуруючі московфільські групи, а саме групу „Голоса Народа“ з групою „Русск-ого Голос-а“. Ціною того конкордату має бути „Нар. Дім“ і спільний виборчий виступ московфільства. На піанічних українських землях проти українського національного табору висунуто московфільську православну ерархію під проводом самого митр. Діонізія. Окрему роль в розбиванні українського національно-самостійницького табору має сповити на Волині „санаційно настроєна“ група „Української Ниви“. В Галичині з тією са-

На виборчому фронті.

Польський похід проти непольських народів. — „Санаційно“ урядови активізм. — Адміністрація вертає до баденівщини. — Диверсія серед жидів. — Чорна хмара над українцями.

Вибірчий блок непольських народів винив з рівноваги всі польські чинники. Коли неспівілі проголошувать війну цьому блоку, то вихідною точкою їхньої боротьби є побороювання „меншостевого націоналізму і шовінізму“. Польські центро-праві групи побороють блок тому, що він загрожує „національному характерові“ й єдності польської держави. Центро-права преса намагається головним чином воїти клан між українців і жидів, заєдно вертаючи до процесу Шварцбарда, репродукуючи відзиві жаргонової преси і приводячи аніянки зі споминів Шварцбарда. Це для зливання відповідного ефекту серед у-

країнців. Зновуж жидів лякає вона мнимим антисемітизмом українських мас. Та найбільше недоволення з приводу блоку непольських народів виявляє санація, звязана з урядовими чинниками. Кваліфікуючи цей блок, як „протидержавний“, як „комплот“, створений закордонними чинниками: німецькими і білшовицькими — на згубу польської держави, перейшла „санація“ від слів до діл.

Активізм „санації“ розвивається в двох напрямках: шляхом адміністраційного натиску і шляхом диверзії серед „меншостевих громадянств“.

Адміністрація з пізности потягує

* М. Вольф: Про диференціяцію села „Роботник“ з 13 і 16 листопада 1927. ч. 49 і 50.

мою метою з'явилася „радикальна лінія“ д-ра К. Трильовського, який раптом прийняв а Відня „спасати“ український наріз. „Радикальна лінія“ не має такого виразного обличчя, як Даниловичівський УНС. Вона є більше всестороння. Як ми вже зазначували, вона одним крилом притикає до комуністично-демагогічних груп, а другим до хлібоїдщини. „Саніційна“ преса і півсаніційна з табору: „Куди вітер віє“ (як нап. з жидівсько-брукова „Газета Поранна“) в похвальних гімнах припала розкладову роботу д-ра К. Трильовського. „Дзєннік Львовскі“, орган „малопольської саніції“ аж підскакує на радість.

„Літуче управління надії, — пише він — що апіліє п. Трильовського уможовити перебудову порозуміння між УНДО-м і У. С. Р. П. — яка виводить собою з УНДО-м втрачена до всіх попередніх праць-виступів“.

На цьому не кінець. Як подає польська преса, на час виборів уряд має приступити до видавання трьох шоденників: одного по польськи під назвою „Нова Ера“ для „меншостей“, що говорять по польськи, другого по жидівськи, третього по українськи в Галичині, а крім того буде заснований ще й „український“ тижневик на Волині.

Вістря „саніційно-урядової і взагалі польської виборчої акції“ звернене проти українців і проти жидів, проти двох найбільших чисельно не-польських народів у сучасній Польщі. Колиж до того додати, що українському національному таборі протиставляється крім хлібоїдських й інших наємних груп іще й інтер-національні групи, які головним чином проводять свою діяльність на українській території, то справді треба признати, що наша ситуація є важка. Та свідомість ваги пережитого нами моменту мусить зедичити нас до спільної боротьби, бо лише тоді зможемо вийти побідно з тих клішів розкладу й деморалізації, що каламутного хвилею йде на нас.

Мала проба

пересвідчити нас у п.м., що правдивий гірський мід з околиць Підлюжого має дивні властивості (з гірського заліза). „Малоспож“ продає у всіх своїх скляних й оригінальних скляках по зод. 1-50:

мід „сторчківий“
мід „оливковий“
мід „малиновий“
мід „липовий“

1-5 1095

Найближчі завдання в галузі піднесення сільсько-господарської продукції.

ВІ. Поліпшення земель (меліорація)

Поліпшення земель — це діяльність людської діяльності, на яку звернули пині майже всі держави світу дуже пильну увагу. При поліпшенні земель маємо такі вигоди: 1) Анулюється шкідливий вплив неопішених земель на людське життя (багачі, піскі, сипучих, незакріплених схилів, диких потоків і т. ін.). 2) Дається можливість повернути ці землі в категорію ужитків. 3) Іноді дається використати дикі сили природи як джерела енергії (використовування водяної енергії, добування торфу і т. ін.). 4) При переведенні меліораційних праць населення знаходить багату роботу і в той спосіб ліквідується безробіття.

Я вже наводив дані про те, як правдою поліпшення земель займався в останні роки Чехословаччина — 30.000 гектарів річно протягом найближчих 62 років — от той план меліораційний, який називав міністр сільськ. господарства д-р Срдінко.

„Літуче ми — екаван він в своїй екавані 22. XII. 1927 р. — окупили порина мовла в Шварцвальді Рурі, одержавши за новий життєвий острові паровоз на екавані мовла, що Шварцвальді Мере-ше стале початковий (необоронний) мовла“.

Міністр не договорила, правда, ко-го галузь осечити на тому висуче.

ному болоті. Відповіді на це питання треба шукати, мабуть, в експозе другого міністра — міністра фінансів д-ра Енґліша, який підкреслює, що з наступного року у перший раз для Підкарпатської України не робиться окремого бюджету, а всі видатки включаються в загально-державний бюджет.

Коли судити на основі польської агрономічної літератури, то й польський уряд ніби то не менше зацікавлений справою поліпшення земель. Розроблений ніби то план осушення Полісся, розроблені плани регуляції річок та каналів. Однак причини цієї зацікавленості треба шукати не лише в бажанні піднести економічний стан країни, а де інде.

В польському офіційному виданні „Prace Instytutu badania stanu gospodarczego ziem Wschodnich“, що виходить у Варшаві, в ч. 1. за січень-березень 1927 р. знаходимо статтю інж. М. Трояновського: „Загосподарювання багниць в воєводствах східних“, а в ній на стор. 56 такий уступ:

„Не маючи більше землі по ту сторону (на захід від Бугу), треба розглянутися на східних землях і подивитися чи не знайдуться там неуживані і не ужиті в рахунок, та оставші після заспокоєння місцевих потреб терени... Такі землі дійсно знаходяться, (головно в Поліському воєводстві), а саме: багничі, дук та пасовища в 4-ох східних воєводствах (Волинськ. Поліськ. Новогородщина, Виленщина і по часті Білосточчина) 3.300.000 гектарів. Забачених діляк в тих-же воєводствах біля 1.000.000 гектарів. Разом біля 4.300.000 гектарів.“

Тому далі на стор. 58-59 інж. Трояновський проектує:

„Якби ми на землях 800.000 гект., що оставуть після повного відвоювання місцевих людності (на Поліссі) утворили 10-гектарові „осадні“, — влобули ми відплати в переміщенні сільсько-господарської центральної району 60.000 селянських родин, тоб-то біля 600.000 душ. Очевидно, що переселення рух закінчиться на „осадних“. Рівночасно з розвитком різного господарства наступить там розвиток ремесла, торгівлі, повстане о-тосп. промисловість і т. д. З часом звільнює, але містять на квадрат кілометр 21 душ (Поліськ.), буде в стані помістити і вилудувати людність принаймні 2-3 разів більшу, а це означає для простору цілого Полісся приплив в центральних районах біля 1.200.000 душ. Таку саму роль можуть відіграти під оглядом осадництва та внутрішньої еміграції в інші три воєводства б. російського воєводу. Іншими словами на цілім просторі цих воєводств можемо утворити біля 150.000 нових самостійних господарств і знайти в часом вартати праці аж для 2.500.000 душ напіввольної людності“.

Однак ніде в статті не згадується про перелюднення сільським населенням Галичини і деяких повітів Волині та про необхідність підшукати вартати праці і для цього населення.

Однак мені не відомі будь-які меліораційні проекти, що торкалисяби Карпат. А між тим та страшна повінь, яка цього року зруйнувала наше Підгір'я, Погір'я і частково Закарпаття, в першу чергу пояснюється вирубуванням карпатських лісів та відсутністю або знищенням меліорацій в горах. Отже, щоб попередити такі нові навали, уряд мусив би звернути якнайпильнішу увагу на меліорації і заліснення в районах Погір'я та Підгір'я. Діяльність українського суспільства може виявитись лише в засновуванні меліораційних спілок, відповідних пропаганді, відповідних домаганнях до уряду, наприклад для заснування меліораційної школи, але оскільки меліорації взагалі, а гірські особливо, вимагають величезних коштів і довготермінових позичок — остільки головна роль в цій справі належить до уряду. Однак і в цій справі я гадав би корисною організацію окремих меліоративних комісій чи комітетів — так при центрах у Львові, як і в тих районах, де особливо потрібні меліорації, а те на Поліссі, Погір'ю, Підгір'ю, Закарпаттю.

Агр. Віктор Доманицький

Організаційний рух.

ДОБРОМИЛЬ.

В Добромилі відбулася в останньому часі ціла низка нарад в організаційних і перелюдницьких справах. І так: дня 23 листопада п. р. відбулася в Народнім Домі ширша повітова нарада, на якій обговорено справи виборчої акції. В не-присутності голови о. Мариновича, який був того дня на похороні бл. п. д-ра Кор-моща в Перемишлі, проводив нарадам о. сов. Господаревський, а секретарював п. Базко. Реферат політичний і просвітний вголосив делегат Центрального Комітету УНДО д-р Л. Макаруща. Реферат представив загальне положення українців під Польщею, обговорив вислід громадських виборів та апропорувал вагу розписаних уже виборів до союму. Рівнож пояснив програму УНДО і виборчу ординацію та амальовав відношення сил у 48 виборчих округах, до якого належить повіт Добромилі. У другій частині свого реферату делегат обговорив справу шкіль, зважаючи до праці по селах і до оборони такої школи, яка не кривляла душ наших дітей. В дискусії завізав п. Гарванко до закладання бібліотек по читальнях і до відбування свят „Просвіти“. З огляду на те, що на нараді дня 28-го листопада п. р. не міг бути присутній голова і кількох визначніших громадян Добромильщини, відбуто продовження довірчої наради за тиждень, себто дня 5-го грудня п. р. На цій нараді обговорив о. Маринович поміт жертвам повені, яку чередувал Повіт. Нар. Комітет. Найбільше жертв настигло в натурі в таких повіт-ше: Камінька Струмилова, Радехів, Підгайні й Боршів. На внесення голови присутні ухвалили однодушно виславати горячу подяку Українському Центральному Комітетові та Повіт. Комітетам у згаданих чотирьох повітах за їх великі жертви для Добромильщини. Рівнож обговорено справи споживчої допомоги. Стверджено, що з повіті загрожувє в весною голод та що в весноу буде коначно потрібна підмога не лише для ритування людей від голоду, але також для обсягання поли. Стверджено рівнож, що в повіті нема цінного промислу, крім гонтарського та що найбільше виглядає мав би в повіті розвиток молочногари шляхом попрами пасовищ і на цій нараді порушено справу шкільного плебіситу. Гром Крента з Книжмишля промовляв за тим, щоб селяни домагалися українських шкіль і українських учителів. Михайло Брус навіть примір, що до школи в Тріпні, де нема ні одної польської дитини, іодити латинський саяшоник з Риботич, а громада мусить оплачувати підводи О. Іоанній аґалав, що в Катині Руськікальні заборовають дітям по українським молитися. Народи закінчено зазвонм до єдності при виборах, щоб всі єдиним національним сили могли стати до служби народній за його кращу будучність. По нараді відбулося засідання Повіт. Комітету і на тім засіданні, як рівнож і на найближчих у днях 12-го і 15-го грудня п. р., обговорено найважливіші організаційні й політичні справи, а також справу обводних виборчих комісій та організацію повітів на час виборів.

На Народній Виборчий Фонд.

В часі сяду Народного Комітету, Ширшої Партиїної Управи Українського Національно-Демократичного Об'єднання дня 8. грудня п. р. у Львові аложили на Народній Виборчий Фонд сідуючі учасники:

1. Д-р Левинський Дмитро 5 дол. амер. 2. о. Садорський Домет. Володимир 10 дол. 3. Шведський Олександр 5 дол. 4. о. Савока Теодор 20 дол. 5. д-р Рибак Микола 5 дол. ам. 6. д-р Ващо Теодор 2 дол. ам. 7. д-р Михайлівський Теодор 10 дол. 8. Н. Н. 2 дол. 9. Повітова Організація Станиславів 50 дол. амер. 10. Василь Бугай 5 дол. 11. Мирон Луцький 5 дол. ам. 12. о. Фолінський Іван 2 дол. ам. 13. о. Пилипівський Андрій 5 дол. 14. Григорій Степан 20 дол. 15. д-р Мурович Володимир 2 дол. 16. д-р Пилипівський Володимир 5 дол. 17. д-р Горбачовський Антін 5 дол. ам. 18. Варшавський Василь 5 дол. ам. 19. д-р Гарасимів Антін 20 дол. 20. д-р Олександрівський Юліан 5 дол. 21. д-р Курбас Роман 5 дол. 22. Терпачів Андрій 10 дол. 23. д-р Прохорівський Степан 5 дол. ам. 24. о. Сухий Володимир 20 дол. 25. о. Андрійчик Петро 5 дол. 26. д-р Кульчицький Лева 5 дол. 27. о. о. Шведський Олександр 50 дол. 28.

інж. Король Антін 1 дол. 29. о. Круцько Андрій 5 дол. 30. д-р Пелешевський Олександр 10 дол. 31. о. Пелешевський Антін 5 дол. 32. Луцький Антін 1 дол. 33. Прийма Михайло 2 дол. 34. о. Кошуб Іван 5 дол. 35. Черваський Олександр 5 дол. 36. о. Горюховський Степан 10 дол. 37. д-р Шуровський Євген 5 дол. 38. д-р Вітвинський Степан 5 дол. 39. д-р Волошинський Михайло 250 дол. 40. д-р Степан Григорій 10 дол. 41. Гораль Петро 1 дол. 42. д-р Сохаський Іван 5 дол. 43. д-р Левинський Володимир 5 дол. амер. 44. д-р Куровський Іван 10 дол. 45. о. Куштин Євген 5 дол. 46. д-р Блажкович Іван 10 дол. 47. о. Черваський Іван 2 дол. 48. о. Орепчук Іван 10 дол. 49. о. Малиновський Анатоль 2 дол. ам. 50. д-р Луцький Андрій 2 дол. ам. д-р Ільницький Михайло 20 дол. 52. Іванів Кость 10 дол. 53. о. Кушницький Леонтій 5 дол. ам. 54. Шепарович Олена 20 дол. 55. Рудницький Микола 30 дол. 56. Целевич Володимир 25 дол. 57. Березовський Амброз 15 дол. 58. Паліва Дмитро 20 дол. 59. д-р Макаруща Любомир 10 дол. 60. Струтинський Михайло 10 дол. 61. Жоліко Іван 5 дол. 62. Еретенюк Дмитро 5 дол. 63. Липинський Іван 5 дол. ам. 64. Мудрий Василь 20 дол.

Разом аложили присутні на нараді члени Народного Комітету 518 дол. 56 сот. і 101 дол. амер.

3 концертної салі.

Концерт Галі Лагодницької.

Концерт цієї п'яністки, що відбувся в початок грудня п. р. в салі „Сокола“ в Станиславові, треба уважати за невичайно потягаючий пром: місцева сила ажажується за самоостійний фортеп'яновий виступ. Так отже до числа самоостійних фортеп'янових ачєрля, таких вапну п'яністичних сил, як Люба Колосова, Володимир Божейко, Антін Рудницький, і Галі Левинська, приходить ся завоювати те місце — як першу спробу публічного виступу молоді п'яністки. І концерт п'яністки міг був закіншити вельми гарні, вічим не замрочені вражіння, якби не обставина місцевого характеру, які з одного боку привелили п'яністку грати на якимсь старосвітським інструменті придатним кіба монайшемо до гравня до танців, а з другого боку в часі сильного морозу в цілком неогрітій салі (ароблено по мабуть в обертальності перед есенціальним дефіцитом). Все те кидало не дуже корисне світло за ставлявське громадське, яке не захищає, як видно, якогось сильнішого зацікавлення того роду імпрезами, що акуштує воедино нашу артистичну силу омилати те місце, досвідченим подібним весподиваюк, як вище наведено. Воляши під увагу ті крайні несприятливі умовини, серед яких прийшлося п'яністці виконувати цілу концертну програму, можна справді подивляти її, що суміла надобити з себе тільки потрібної до того сили волі.

На програму складання: Брамса „Расселія ес-дур“, Шумана „Новелета ф-моль“, Бетовена „Соната Ас-дур оп. 26“, декілька українських мініатюр і два етюд та скерцо цю-моль Шопена.

Після початкової тремі, а раше зовсім опраданого полонерування, яке звалося в першій тоці, п'яністка відгала під кожним оглядом значенно трудну Шуманівську новелету, ажажуєчи не тільки солідну техніку, але і високо розвинене почуття музичності гарний м'який тон, пружливе узарення і прещипу, таку важливу у творці Шумана ритміку. Повна особода рухів, які і для ока викликають гарні естетичні вражіння, гармонійно достроюються до вище наведених цінних п'яністичних ачєрля, а все те складається на доволі симпатичний, безирефекціональний та ширший профіль мистецької душі п'яністки. Всі ті прийоми п'яністки дужіла ажажати і в сідуючих токах програми, особливо у трьох перших частях Бетовенської сонати, в шире відчутті етюдів Е-дур і в бравурно виконанні етюдів цю-моль, а також у кінцевій скерцо цю-моль Шопена.

Загалом: п'яністка робила все можливе, щоб покрити браки в намагаючи інструменту; а знова в своїй умі переносила гру п'яністки на концертний фортеп'яно, щоб в той спосіб мати приблизно вірний образ ефекту гри п'яністки. Зважаючи під увагу все те, треба перший самоостійний виступ п'яністки уважати явним удачям. Можна висловити шире подякування, щоб талановита п'яністка, не прагнучись тими природними обставинами, що супроводжали перший її виступ, продовжала свою справу і ажажуєчи на тім шляху, що особливо в початках не вельми вигідним роками.

Василь Баранський

поручає:

Як спеціальність

Найбільша в краю фабрика дзвонів
Братів Фельчинецьких
в Калуші, вул. Сівецька ч. 14.
в Перемишлі, вул. Красівського ч. 63.
відкидає на замовлення дзвони гармоні-
ційні і поодинокі, а постійно удержує
на складі зливці 200 штук готових дзво-
нів у вазі від 10 до 500 кг.

Вступити — слава рідани.

3—?

Дня 10. грудня н. р. заснула на віки моя донечка Юля після довгої недуги. В тяжкій горю дала я стільки помічі і співчуття від добрих людей, що хотів нею дорогою складова всім моє найширший подяку. Дуже дякую Впр. О. Світницькому і Грбовському і О. Юзьякиві за відправлення похоронів і за прашальну промову над домашньою. Сердечно дякую ВП. Манстау Юзьякам за поміч в часі довгої недуги (покойної) і слова співчуття та поради, як також ВП. Манстау Грбовським, що не жаліли часу і приїхали зі Сторожнів на похорони. Широ вдячна туїтешнім і ромадіанам, що так численно зійшлися, щоб у останнє попрощати і відправити на вічний спочинок остатки молодого життя. Дякую Членам Читалині Горішньої за зложення хору і їх прегарний спів. Дякую ВП. Н. Наталії Балмезієв за гарно сплетені вінки, дівчатам, що так троядко зійшлися та несли вінки і ховбаги, а зокрема дякую хлопцям, що несли домовину зник 3 кілометри на місце вічного спочинку. Вінки дякую всім дівчатам і ближній родині за їх турбу і зокрема дякую Марусі Томак і Федоті Мадаруш та Стефанові Марітчаків. Всім вам велике Спаси-біг! — Ясенця Сільна, грудні 1947. — Antonia Maritchakova родично.